

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/4155 din 21.11 2013

La nr. 445 din 07 noiembrie 2013

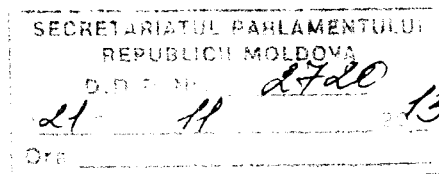
**Biroul Permanent al Parlamentului
Republicii Moldova**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului fiscal nr. 1163 din 24.04.997.

Anexă: potrivit textului – 4 (patru) file.

Director

Viorel CHETRARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege pentru modificarea și completarea Codului fiscal nr. 1163
din 24.04.1996 (art. 96 lit. b), art. 101/2)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art. art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Condițiile care au impus elaborarea proiectului de lege rezultă (potrivit notei informative) din adresările parvenite de la producătorii agricoli ca urmare a intrării în vigoare a amendamentelor ce țin de impunerea fiscală a producției agricole la cota standard a TVA începând cu 01 ianuarie 2013. Potrivit autorului, majorarea cotei TVA de la 8% la 20% la zahărul din sfecla de zahăr importat și/sau livrat pe teritoriul țării, la producția din fitotehnie și horticultură în formă naturală și producția din zootehnie în formă naturală, masă vie și sacrificată a trezit mari dificultăți din partea agenților economici referitor la mecanismul de restituire a TVA pentru livrările producției agricole potrivit art. 101/2 din Codul fiscal. Totodată, această majorare a provocat fenomenul de contrabandă în masă cu zahăr din Ucraina, precum și la micșorarea atragerii investițiilor autohtone și străine în agricultură. În susținerea proiectului autorul menționează că revenirea la cota de 8% va duce la stabilizarea situației din domeniul agrar prin atragerea investițiilor străine și crearea locurilor de muncă.

d. Suficiența argumentării. Cu referire la amendamentele la Codul fiscal referitor la majorarea cotei TVA de 20% la producția agricolă, reținem că Centrul Național Anticorupție s-a expus vis-a-vis de acest aspect, prin Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (privind politicile bugetar-fiscale și vamale) din data de 15. 06.2012. Expertiza anticorupție a fost efectuată practic cu o lună mai devreme până a fi aprobate amendamentele în cauză (Legea nr. 178 din 11.07.2012, în vigoare din 01.01.2013). Astfel, în raportul de expertiză s-a atenționat asupra impactului de reglementare a eficienței

amendamentului în cauză, unde am constatăm că majorarea cotei TVA de 20% la zahăr va provoca creșterea a prețului la zahăr, care, de fapt, se va răsfrânge semnificativ asupra consumatorului. Aceasta nu este altceva decât o povară fiscală pe contul consumatorilor (creșterea prețului la zahăr), iar acest efect va fi resimțit prin faptul că prețul de pe piața internă va crește atâta timp, până când prețul fără TVA va atinge același nivel ca și prețul de pe piețele exporturilor. Drept urmare, această majorare va avea un impact negativ, asupra populației în condițiile în care criza ia amploare.

S-a mai constatat și altă parte negativă a acestei majorări, și anume - sporirea exportului de zahăr prin contrabandă din Ucraina prin Transnistria. În final, vor avea de suferit producătorii de zahăr din Moldova în condițiile concurențiale cu producătorii de zahăr a altor state.

Totodată, am menționăm că această majorare va avea un impact social-economic negativ pentru domeniul agriculturii care, în esență, reprezintă întregul sistem de producere a zahărului. Aceasta se explică prin faptul că va scădea nivelul suprafețelor de cultivare a sfecei de zahăr, se vor înregistra pierderi din neutilizarea utilajelor specializate pentru sfecla de zahăr etc., iar în final, se va crea situația de deficit în sfera agriculturii.

De asemenea, este de menționat faptul că multe amendamente care s-au aprobat ca urmare a politicilor bugetar-fiscale și vamale 2012, nu sunt în măsură să asigure acel echilibru și stabilitate în administrarea fiscală, și anume asigurarea veniturilor și asigurarea unei dezvoltări durabile a economiei, a unor ramuri și tipuri de activități de proprietate. Această situație o atestăm la momentul actual, când nu a trecut nici un an de la intrarea în vigoare a prevederilor cu privire la majorarea cotei TVA de 20% la zahăr, se propune restabilirea normei în cauză (proiectul prenotat, inițiativă legislativă), ca fiind oportună și necesară în domeniul agricol.

În opinia noastră, o asemenea situație o putem cataloga ca un atac asupra calității politicii fiscale și asupra stabilității fiscale. Considerăm că instituția responsabilă (Ministerul Finanțelor) trebuie să vină cu politici orientate spre stimularea contribuabililor prin instrumente fiscale, stabilitate fiscală și nu distorsionări de acest gen.

Pentru a nu tolera astfel de situații, în raportul de expertiză anticorupție am propus să fie efectuată suplimentar o evaluare și examinare amplă a oportunității de perfecționare a politicii fiscale de către autoritățile competente, pentru a putea da o apreciere justificativă a efectului scontat al aplicării amendamentelor date. Am atenționat și asupra faptului că odată intrat în vigoare proiectul de lege, cel puțin la faza inițială, va crea multe divergențe, chiar și bariere de ordin fiscal, ceea ce atestăm la etapa actuală, și anume dificultăți din partea agenților economici referitor la mecanismul de restituire a TVA pentru livrările producției agricole. Aceste obiecții și recomandări enunțate mai sus, nu au fost acceptate în procesul de definitivare a proiectului de lege de către Ministerul Finanțelor, care de fapt s-au materializat în procesul de implementare (fapt constat și în nota informativă).

În concluzie la cele expuse mai sus, considerăm oportună inițiativă dată, fapt confirmat și în raportul de expertiză enunțat mai sus, deoarece în condițiile actuale este necesar de a susține domeniul ce ține de producerea zahărului, întrucât este unul dintre cele mai importante segmente din economia națională a Republicii Moldova și, nu în ultimul rând, de atragere a investițiilor străine.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei

justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Natalia Cheptea
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
19 Noiembrie 2013

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

